

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง กาลังขวัญในการปฏิบัติงาน : ศึกษาเฉพาะกรณี รongผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหาร โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม กับระดับกาลังขวัญในการปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหาร โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 2) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหาร 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้องต่างๆ โดยอาศัยกาลังขวัญของรองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหาร อันประกอบด้วยสภาพของงาน ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน โอกาสก้าวหน้าความยุติธรรมในหน่วยงาน ศักดิ์ศรีของอาชีพ รายได้ และสวัสดิการ และความมั่นคงในหน้าที่การงาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหาร จำนวน 89 คน จากโรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศ โดยใช้แบบสอบถามและมีสมมุติฐานในการวิจัย ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 กาลังขวัญในการปฏิบัติงานของ รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหาร โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับต่ำ

สมมุติฐานที่ 2 รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหาร ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน มีระดับกาลังขวัญในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package For Social Science) ประกอบด้วยการทำค่าร้อยละ และการวิเคราะห์โดยค่านวนค่า Chi-Square โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาวิจัยจากการทดสอบสมมุติฐานพบว่า

1. กำลังขวัญในการปฏิบัติงานของ รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหาร โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับปานกลาง

2. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของรองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหารมีความสัมพันธ์กับกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน เฉพาะอายุเพียงอย่างเดียว ส่วนสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของรองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหารด้านอื่นๆ ที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้ระดับกำลังขวัญแตกต่างกัน ผลการทดสอบจึงมีทั้งสอดคล้องและปฏิเสธกัน สมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้

การที่ผลการศึกษาปรากฏในลักษณะดังกล่าวอาจเนื่องมาจาก รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารมีความเห็นว่าคุณเอง ไม่มีโอกาสเลื่อนขั้นดำรงตำแหน่งในระดับที่สูง เพราะสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขให้ความสำคัญกับบุคลากรทางการแพทย์มากกว่า และบุคลากรทางการแพทย์เท่านั้นที่จะมีโอกาสได้รับการพิจารณาให้เลื่อนขั้นดำรงตำแหน่งในระดับที่สูง

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อผลการศึกษาวิจัยปรากฏออกมาเช่นนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขสมควรเปิดโอกาสให้รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหารที่มีความรู้ความสามารถ ได้มีโอกาสเลื่อนขั้นดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นบ้างและให้ความสำคัญกับงาน บริหารที่สนับสนุนบริการให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อจะทำให้รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายบริหาร สามารถมีกำลังขวัญในการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น อันนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายในการให้บริการประชาชนที่มาใช้บริการของโรงพยาบาลในส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป